

Brusel 11. července 2023
(OR. en)

11142/1/23
REV 1

ECOFIN 667
UEM 201
SOC 493
EMPL 344
COMPET 688
ENV 767
EDUC 280
RECH 312
ENER 403
JAI 913
GENDER 144
ANTIDISCRIM 138
JEUN 182
SAN 419

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	11142/23
Č. dok. Komise:	COM(2023) 612 final
Předmět:	DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Itálie na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2023

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady, který na základě doporučení Komise COM(2023) 612 final projednala Rada a Evropská rada.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Itálie na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2023

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost (dále jen „nástroj“). Nástroj poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru nástroj přispívá k hospodářskému a inkluzivnímu oživení a k provádění udržitelných prorůstových reforem a investic, zejména reforem a investic za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Pomáhá rovněž posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci nástroje byl dne 30. června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2023, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2023. Dne 23. března 2023 Evropská rada potvrdila priority analýzy udržitelného růstu, která se zaměřuje na čtyři rozměry konkurenceschopné udržitelnosti. Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2023, ve které je Itálie uvedena mezi členskými státy, jež by mohly být postiženy nerovnováhami nebo by u nich takové postižení mohlo hrozit a u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Dne 14. prosince 2022 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Itálie na rok 2023. Dne 22. listopadu 2022 Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2023, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁴ (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2023“) přijala Rada dne 16. května 2023, společnou zprávu o zaměstnanosti dne 13. března 2023.
- (3) Třebaže ekonomiky Unie vykazují pozoruhodnou odolnost, stále na ně negativně dopadá geopolitická situace. Unie pevně stojí při Ukrajině a agenda hospodářské a sociální politiky Unie se zároveň zaměřuje na snižování negativního dopadu energetických otřesů na zranitelné domácnosti i podniky v krátkodobém horizontu a na pokračování dosavadní práce na zelené a digitální transformaci, podpoře udržitelného a inkluzivního růstu, ochraně makroekonomické stability a zvyšování odolnosti ve střednědobém horizontu. Silně se také soustředí na zvyšování konkurenceschopnosti a produktivity Unie.

⁴ Doporučení Rady ze dne 16. května 2023 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (4) Dne 1. února 2023 vydala Komise sdělení nazvané „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“ (dále jen „průmyslový plán Zelené dohody“). Záměrem průmyslového plánu Zelené dohody je posílit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi a podpořit rychlý přechod ke klimatické neutralitě. Plán je doplněním pokračujícího úsilí v rámci Zelené dohody pro Evropu a plánu REPowerEU. Má za cíl vytvořit příznivější prostředí, aby se zvýšila unijní výrobní kapacita u technologií a produktů s nulovými čistými emisemi nezbytných ke splnění ambiciózních cílů Unie v oblasti klimatu a byl zajištěn přístup k relevantním kritickým surovinám, mimo jiné prostřednictvím diverzifikovaného zajišťování zdrojů, patřičného využívání geologických zdrojů v členských státech a maximální recyklace surovin. Průmyslový plán Zelené dohody se opírá o čtyři pilíře: předvídatelné a zjednodušené právní prostředí, rychlejší přístup k financování, zlepšování dovedností a otevřený obchod pro odolné dodavatelské řetězce. Dne 16. března 2023 pak Komise vydala další sdělení nazvané „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“, jež je postaveno na devíti vzájemně se posilujících stimulech a jehož cílem je vytvoření regulačního rámce, který bude podporovat růst. Sdělení vytyčuje politické priority, které se soustředí na aktivní zajišťování strukturálních zlepšení, dobře zacílených investic a regulačních opatření, aby byly Unie a její členské státy v dlouhodobém výhledu konkurenceschopné. Níže uvedená doporučení pomáhají tyto priority řešit.

- (5) V roce 2023 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním nástroje. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší veškerá relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v posledních letech nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020 a 2022 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.
- (6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435⁵ (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl rychle ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To přispěje k energetické bezpečnosti a diverzifikaci dodávek energií v Unii a povede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Nařízení REPowerEU členským státům umožňuje doplnit do národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů REPowerEU. Zmíněné reformy a investice také pomohou zvýšit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi, o které usiluje Průmyslový plán Zelené dohody, a plnit doporučení pro jednotlivé země, která souvisejí s energetikou a byla členským státům vydána v roce 2022 a případně v roce 2023. Nařízení REPowerEU zavádí novou kategorii nevratné finanční podpory, která je členským státům k dispozici na financování nových reforem a investic souvisejících s energetikou v rámci jejich plánů pro oživení a odolnost.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Dne 8. března 2023 přijala Komise sdělení poskytující pokyny v oblasti fiskální politiky na rok 2024 (dále jen „sdělení z 8. března 2023“). Jeho cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států a posílit tím koordinaci politik. Komise v něm připomněla, že na konci roku 2023 bude deaktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Pro roky 2023–2024 vyzvala Komise k přijetí fiskálních politik, které zajistí střednědobou udržitelnost dluhu a udržitelným způsobem zvýší potenciální růst, a členské státy byly vyzvány, aby ve svých programech stability a konvergenčních programech z roku 2023 nastínily, jak jejich fiskální plány zajistí dodržení referenční hodnoty pro schodek ve výši 3 % hrubého domácího produktu (HDP) stanovené ve Smlouvě a věrohodné a trvalé snížení dluhu nebo udržení dluhu na obezřetné úrovni ve střednědobém horizontu. Komise vybídla členské státy, aby postupně ukončily vnitrostátní fiskální opatření, která zavedly na ochranu domácností a podniků v souvislosti s prudkým zdražením energií, a začaly u těch nejméně cílených. Uvedla, že pokud by bylo nutné podpůrná opatření prodloužit kvůli novým tlakům na ceny energií, měly by je členské státy zaměřit mnohem lépe než v minulosti na zranitelné domácnosti a podniky. Fiskální doporučení budou podle Komise kvantifikovaná a diferencovaná. Kromě toho budou formulována na základě čistých primárních výdajů, jak je navrženo ve sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU. Komise doporučila, aby všechny členské státy i nadále chránily investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistily účinné využívání prostředků z nástroje i z dalších fondů Unie, a to zejména s ohledem na zelenou a digitální transformaci a cíle odolnosti. Komise uvedla, že v souladu se stávajícími právními předpisy navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023.

- (8) Dne 26. dubna 2023 předložila Komise legislativní návrhy na provedení komplexní reformy pravidel Unie pro správu ekonomických záležitostí. Jejich hlavním cílem je ve všech členských státech prostřednictvím reforem a investic posílit udržitelnost veřejného dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst. Komise ve svých návrzích usiluje o zlepšení vlastní odpovědnosti členských států, zjednodušení rámce a větší zaměření na střednědobý horizont spolu s účinným a soudržnějším prosazováním. Podle závěrů Rady ze dne 14. března 2023 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU je cílem dokončit tuto legislativní činnost v roce 2023.
- (9) Dne 30. dubna 2021 předložila Itálie Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Itálie⁶. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, které uvádí, že Itálie uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Dne 2. května 2023 předložila Itálie svůj národní program reforem na rok 2023 a svůj program stability z roku 2023 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2023 rovněž zprávy, které Itálie dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

⁶ ST 10160/21 INIT, ST 10160/21 ADD 1, ST 10160/21 ADD 1 REV 1, ST 10160/21 ADD 1 REV 2, ST 10160/21 ADD 1 REV 2 COR 1.

- (11) Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise zprávu o Itálii pro rok 2023. Posoudila pokrok, který Itálie učinila při plnění příslušných doporučení, jež pro ní přijala Rada v letech 2019 až 2022, a zhodnotila, jak Itálie provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Itálii poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Itálie při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise v případě Itálie provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 24. května 2023 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Itálie se potýká s nadměrnými makroekonomickými nerovnováhami. I když došlo k určitým zlepšením, přetrvávají zejména slabiny související s vysokým veřejným dluhem a slabým růstem produktivity v kontextu nestability trhu práce a některých nedostatků na finančních trzích, které mají přeshraniční význam. Dlouhodobá zranitelnost Itálie se v posledních letech poněkud zmírnila, ale zůstává značná a neočekává se, že by byla rychle ukončena. Přetrvávající nízký růst produktivity byl klíčovým faktorem dlouhodobého slabého hospodářského růstu Itálie, který zpomaluje snižování veřejného dluhu, omezuje pracovní příležitosti a má dopad na rozvahy bank. Poměr dluhu k HDP se v roce 2022 spolu s hospodářským oživením dále snižoval. Zůstává však vysoký a představuje významnou výzvu pro fiskální udržitelnost. Předpokládá se, že poměr dluhu k HDP do roku 2024 dále klesne, ale ve střednědobém horizontu se zvýší, pokud nebudou přijata konsolidační opatření. Vláda zavedla další opatření na podporu odolnosti finančního sektoru a objem úvěrů v selhání se výrazně snížil, ale banky jsou stále výrazně vystaveny riziku ztráty. Určitého pokroku bylo dosaženo u politik zaměřených na řešení nerovnováh, avšak je třeba trvalé úsilí a klíčovou politickou prioritou zůstává provádění plánu pro oživení a odolnost, neboť zahrnuje komplexní reformy a významné investice. V kontextu rostoucích nákladů na obsluhu dluhu a nákladů souvisejících se stárnutím obyvatelstva je nutné, aby se vysoký veřejný dluh začal pevně snižovat, což vyžaduje mnohostranný přístup založený na obezřetných fiskálních politikách s přiměřenými primárními přebytky, prorůstovými investicemi a reformami, lepším dodržováním daňových předpisů, jakož i účinným využíváním vnitrostátních a unijních zdrojů. Itálie čelí výzvám, k jejichž řešení by vedle pokračujícího důsledného provádění plánu pro oživení a odolnost mohlo přispět i další politické úsilí, zejména v oblasti daní, fiskálního rámce a důchodových systémů, jakož i v oblasti demografie, trhu práce a energetiky.

- (13) Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek veřejných financí Itálie snížil z 9,0 % HDP v roce 2021 na 8,0 % v roce 2022, zatímco veřejný dluh klesl ze 149,9 % HDP na konci roku 2021 na 144,4 % na konci roku 2022. Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy. Uvedená zpráva se zabývala rozpočtovou situací Itálie, neboť její schodek veřejných financí překročil v roce 2022 referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě a její veřejný dluh překročil referenční hodnotu 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě a země nedodržela doporučenou hodnotu pro snižování dluhu. Zpráva dospěla k závěru, že kritéria schodku a dluhu nejsou splněna. V souladu se svým sdělením z 8. března 2023 Komise následně nenavrhl zahájit na jaře 2023 nové postupy při nadměrném schodku. Komise poté prohlásila, že navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023. Itálie by tuto skutečnost měla zohlednit při plnění svého rozpočtu na rok 2023 a při přípravě návrhu rozpočtového plánu na rok 2024.

(14) Saldo veřejných financí bylo ovlivněno novým statistickým zpracováním některých daňových úlev na renovaci bydlení, které jsou nyní vykazovány jako kapitálové transfery a většinou narostly do období 2021–2022⁷. Dopadla na něj i opatření fiskální politiky, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií. V roce 2022 zahrnovala tato opatření fiskální politiky snižující příjmy opatření ke kontrole všeobecných systémových poplatků v odvětví elektřiny a zemního plynu, snížení sazby DPH na plyn, snížení spotřebních daní z cen pohonných hmot, snížení příspěvků na sociální zabezpečení pro pracovníky pod určitou příjmovou hranicí, zatímco opatření fiskální politiky zvyšující výdaje zahrnovala dotace elektrárenským a plynárenským společnostem, rozšíření „sociálního bonusu“ na účty za elektřinu a plyn pro domácnosti s nízkými příjmy, dávky pro pracovníky, důchodce a nezaměstnané osoby v návaznosti na jejich majetkové poměry a zvýšení starobních důchodů o 2 % v říjnu 2022 před zákonnou valorizací v závislosti na inflaci, která měla být podle plánu provedena v roce 2023. Náklady na uvedená opatření byly částečně kompenzovány novými daněmi z neočekávaných zisků výrobců a dodavatelů energií a příjmy z kompenzačního mechanismu na ceny elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a z uplatňování kompenzačního mechanismu v odvětví elektřiny, o němž se má za to, že provádí nařízení Rady (EU) 2022/1854⁸ o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie. Podle odhadu Komise činí v roce 2022 čisté rozpočtové náklady těchto opatření 2,5 % HDP. Saldo veřejných financí bylo rovněž ovlivněno rozpočtovými náklady na dočasnou ochranu vysídlených osob z Ukrajiny, které se v roce 2022 odhadují na 0,1 % HDP. Odhadované náklady na dočasná mimořádná opatření v souvislosti s krizí COVID-19 zároveň klesly z 3,4 % v roce 2021 na 1,1 % HDP v roce 2022, neboť vláda většinu opatření přijatých v reakci na krizi COVID-19 postupně zrušila.

⁷ Nové statistické zpracování znamenalo revizi schodku směrem nahoru o 1,8 procentního bodu HDP v roce 2021. Odhaduje se, že v roce 2022 měly daňové úlevy spojené s novým statistickým zpracováním dopad na zvýšení schodku o 2,6 procentního bodu HDP.

⁸ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261 I, 7.10.2022, s. 1).

- (15) Dne 18. června 2021 Rada Itálii doporučila⁹, aby v roce 2022 využila Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení a zároveň sledovala obezřetnou fiskální politiku. Kromě toho Rada Itálii doporučila, aby zachovala investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rada rovněž Itálii doporučila, aby omezila růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů.
- (16) Podle odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky¹⁰ v roce 2022 podpůrné ve výši 3,2 % HDP. Itálie na doporučení Rady pokračovala v podpoře oživení prostřednictvím investic financovaných z nástroje. Výdaje financované z grantů v rámci nástroje a dalších fondů Unie v roce 2022 dosáhly 0,9 % HDP (0,4 % HDP v roce 2021). Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky byl neutrální¹¹. V souladu s doporučením Rady proto Itálie zachovala investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky měl expanzivní povahu a činil 2,4 procentního bodu. Uvedený významný expanzivní příspěvek zahrnoval dodatečný dopad opatření fiskální politiky přijatých ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií (dodatečné čisté rozpočtové náklady ve výši 2,2 % HDP), jakož i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP). Itálie tedy udržela růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů dostatečně pod kontrolou.

⁹ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 53).

¹⁰ Nastavení fiskální politiky se měří změnou primárních výdajů (očištěných od diskrečních opatření na straně příjmů) s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci nástroje a dalších fondů Unie ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu. Více podrobností viz rámeček č. 1 ve fiskálních statistických tabulkách.

¹¹ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít expanzivní povahu a dosáhne 0,3 procentního bodu HDP. To lze vysvětlit zvýšením výdajů souvisejících s daňovými úlevami na renovace budov, které se vykazují jako kapitálový transfer.

- (17) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu stability z roku 2023, je pro rok 2023 i 2024 v souladu s jarní prognózou Komise 2023. Podle projekcí vlády poroste reálný HDP o 1,0 % v roce 2023 a o 1,5 % v roce 2024. Pro srovnání, jarní prognóza Komise z roku 2023 počítá s mírně vyšším růstem reálného HDP ve výši 1,2 % v roce 2023 a s o něco nižším ve výši 1,1 % v roce 2024, zejména kvůli menšímu příspěvku investic, u nichž vláda předpokládá meziroční růst o 3,4 %, zatímco Komise předpokládá růst o 1,4 %.
- (18) Ve svém programu stability z roku 2023 vláda očekává, že schodek veřejných financí klesne v roce 2023 na 4,5 % HDP. Pokles v roce 2023 odráží zejména snížení kapitálových transferů souvisejících s daňovými úlevami podporujícími soukromé investice do účinnosti bydlení, snížení náhrad zaměstnancům v důsledku zpětného obnovení veřejných zakázek na období 2019–2021, u nichž byla značná část nedoplatků zaznamenána v roce 2022, snížení dotací na výrobu ve spojení s nižšími daňovými úlevami pro elektrárenské a plynárenské společnosti a nižší úrokové výdaje, které lze vysvětlit zejména nižšími výnosy státních dluhopisů indexovanými podle inflace. Podle programu stability z roku 2023 se dále očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne ze 144,4 % na konci roku 2022 na 142,1 % na konci roku 2023. Projekce v jarní prognóze Komise 2023 uvádějí schodek veřejných financí v roce 2023 ve výši 4,5 % HDP. Tato hodnota odpovídá projekci pro schodek v programu stability z roku 2023. Jarní prognóza Komise 2023 dále předpovídá nižší poměr veřejného dluhu k HDP, a to 140,4 % na konci roku 2023. Tento rozdíl je způsoben vyšším růstem nominálního HDP v jarní prognóze Komise 2023.

(19) Saldo veřejných financí v roce 2023 by měla i nadále ovlivňovat opatření přijatá ke zmírnění hospodářského a sociálního dopadu zvýšení cen energií. Sestávají z opatření prodloužených z roku 2022, zejména dotací pro elektrárenské a plynárenské společnosti, opatření ke kontrole všeobecných systémových poplatků v odvětví zemního plynu, snížení sazby DPH na plyn a snížení příspěvků na sociální zabezpečení pro pracovníky pod určitou příjmovou hranicí, jakož i nových opatření, jako je bonus za vytápění pro všechny domácnosti na období od října do prosince 2023. Náklady na uvedená opatření jsou i nadále částečně kompenzovány daněmi z neočekávaných zisků výrobců a dodavatelů energie. Při zohlednění těchto příjmů jsou čisté rozpočtové náklady na podpůrná opatření odhadovány v jarní prognóze Komise 2023 na 1,0 % HDP v roce 2023¹². Většina opatření v roce 2023 je zaměřena na nejzranitelnější domácnosti nebo podniky, ačkoli většina podpůrných opatření v oblasti energetiky nezachovává v plném rozsahu cenový signál ke snížení poptávky po energii a zvýšení energetické účinnosti. V důsledku toho se objem cílených podpůrných opatření, která se berou v úvahu při posouzení plnění doporučení Rady ze dne 12. července 2022¹³, odhaduje v jarní prognóze Komise 2023 na 0,7 % HDP v roce 2023 (oproti 1,2 % HDP v roce 2022). Očekává se, že saldo veřejných financí v roce 2023 bude těžit z postupného úplného ukončování dočasných mimořádných opatření v souvislosti s krizí COVID-19, jejichž výše je odhadována na 1,1 % HDP.

¹² Uvedený údaj představuje výši ročních rozpočtových nákladů na opatření, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

¹³ Doporučení Rady ze dne ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Itálie na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 96).

- (20) Ve svém doporučení ze dne 12. července 2022 Rada doporučila Itálii zajistit v roce 2023 obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů pod úroveň střednědobého růstu potenciálního produktu¹⁴, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob přechajících z Ukrajiny. Zároveň by se Itálie měla připravit na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Dále bylo Itálii doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím nástroje a dalších fondů Unie.

¹⁴ Na základě jarní prognózy Komise 2023 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu Itálie odhaduje na 6,4 % v nominálním vyjádření.

(21) Pro rok 2023 se v jarní prognóze Komise 2023 předpokládá restriktivní nastavení fiskální politiky (+2,6 % HDP) na pozadí vysoké inflace. To navazuje na expanzivní nastavení fiskální politiky v roce 2022 (-3,2 % HDP). Předpokládá se, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky v roce 2023 bude mít utlumující povahu v rozsahu 0,9 % HDP. Projektovaný růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů je tudíž v souladu s doporučením Rady ze dne 12. července 2022. Předpokládaný příspěvek primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů má utlumující povahu a je v podstatě způsoben sníženými náklady (o 1,5 procentního bodu HDP) na podpůrná opatření (cílená i necílená) pro domácnosti a podniky v reakci na prudký nárůst cen energií. Hlavními faktory růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) je zvýšení výdajů na důchody v důsledku částečné valorizace podle inflace¹⁵ v předchozím roce a další nedávno přijaté snížení daňového zatížení práce pro osoby s nízkými a středními příjmy. Výdaje financované z grantů nástroje a dalších fondů Unie by měly v roce 2023 podle projekce činit 1,4 % HDP, zatímco investice financované z vnitrostátních zdrojů mají mít expanzivní příspěvek k nastavení fiskální politiky v rozsahu 0,1 procentního bodu¹⁶. Itálie tedy plánuje financovat dodatečné investice prostřednictvím nástroje a dalších fondů Unie a počítá se zachováním investic financovaných z vnitrostátních zdrojů. Plánuje financovat veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, jako jsou investice do železniční sítě, obnovitelné energie, vodíku, elektrických rozvodných sítí a udržitelné mobility, ochrany půdy a vodních zdrojů, jakož i investic souvisejících s cloudovou infrastrukturou pro veřejnou správu, které jsou částečně financovány z nástroje a z dalších fondů Unie. Vzhledem k ničivým povodním, které Itálii zasáhly v květnu 2023, budou náklady na přímou mimořádnou podporu související s těmito povodněmi zohledněny při následném posuzování souladu a budou v zásadě považovány za jednorázová a dočasná opatření¹⁷.

¹⁵ Zákon č. 197/2022 stanoví částečnou revizi mechanismu valorizace důchodů vyplacených v období 2023–2024, která omezila dopad inflace na rozpočtové projekce.

¹⁶ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít utlumující povahu a dosáhne 2,3 procentního bodu HDP. To lze vysvětlit očekávaným snížením výdajů na daňové úlevy na renovace budov.

¹⁷ Definice jednorázového opatření viz zpráva Evropské komise o veřejných financích v HMU v roce 2015.

- (22) Podle programu stability z roku 2023 by měl schodek veřejných financí v roce 2024 klesnout na 3,7 % HDP. Pokles v roce 2024 odráží zejména snížení výdajů na mezispotřebu a na daňové úlevy pro elektrárenské a plynárenské společnosti. Poměr veřejného dluhu k HDP na konci roku 2024 by se podle programu stability z roku 2023 měl snížit na 141,4 %. Na základě opatření politiky, která byla známa ke dni uzávěrky prognózy, Komise ve své jarní prognóze 2023 předpovídá pro rok 2024 schodek veřejných financí ve výši 3,7 % HDP. To je v souladu se schodkem předpokládaným v programu stability z roku 2023, ačkoli jarní prognóza Komise 2023 nezahrnuje plánovaná opatření zvyšující schodek ve výši 0,2 % HDP, u nichž ještě nejsou známy podrobnosti. Jarní prognóza Komise 2023 dále předpovídá nižší poměr veřejného dluhu k HDP na konci roku 2024, a to 140,3 %. Tento rozdíl je způsoben vyšším růstem nominálního HDP v prognóze Komise.
- (23) Program stability z roku 2023 předpokládá v roce 2024 postupné ukončení všech podpůrných opatření v oblasti energetiky. Komise rovněž předpokládá postupné úplné ukončení podpůrných opatření v oblasti energetiky v roce 2024. To vychází z předpokladu, že nedojde k opětovnému zvýšení cen energií.

- (24) Nařízení (ES) č. 1466/97 vyžaduje roční zlepšení strukturálního rozpočtového salda směrem ke střednědobému cíli o doporučenou hodnotu 0,5 % HDP¹⁸. Vzhledem k úvahám o fiskální udržitelnosti a potřebě snížit schodek pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě by podle Komise bylo v roce 2024 přiměřené zlepšení strukturálního salda ve výši alespoň 0,7 % HDP. K zajištění takového zlepšení a v souladu s metodikou Komise je zapotřebí, aby růst čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 nepřekročil 1,3 %, jak se odráží v tomto doporučení. Zároveň by v závislosti na vývoji na trhu s energiemi měla být postupně ukončena zbývající podpůrná opatření v oblasti energetiky (v současné době odhadovaná Komisí na 1,0 % HDP v roce 2023), počínaje těmi nejméně zacílenými, a související úspory by měly být použity na snížení schodku veřejných financí. Podle odhadů Komise by to vedlo k růstu čistých primárních výdajů pod doporučenou maximální míru růstu pro rok 2024.
- (25) Za předpokladu nezměněné politiky mají podle jarní prognózy Komise 2023 čisté primární výdaje financované z vnitrostátních zdrojů růst v roce 2024 tempem 0,8 %, což je pod doporučenou hodnotou tempa růstu. Vzhledem k ničivým povodním, které Itálii zasáhly v květnu 2023, budou náklady na přímou mimořádnou podporu související s těmito povodněmi zohledněny při následném posuzování souladu a budou v zásadě považovány za jednorázová a dočasná opatření.
- (26) Podle programu stability z roku 2023 se očekává, že se veřejné investice zvýší z 3,3 % HDP v roce 2023 na 3,8 % HDP v roce 2024. Vyšší investice odrážejí vyšší investice financované z vnitrostátních zdrojů a investice financované Uníí, i prostřednictvím nástroje. Program stability z roku 2023 se týká reforem a investic, u nichž se očekává, že přispějí k udržitelnosti veřejných financí a udržitelnému a inkluzivnímu růstu. Mezi uvedené reformy a investice patří reforma zákona o zadávání veřejných zakázek, která je rovněž součástí plánu pro oživení a odolnost, a daňový systém zahrnutý do zmocňovacího zákona z března 2023 (dále jen „zmocňovací zákon o daňové reformě“).

¹⁸ Článek 5 nařízení (ES) č. 1466/97 požaduje rovněž korekci o více než 0,5 % HDP u členských států, jejichž veřejné zadlužení přesahuje 60 % HDP nebo které se potýkají s výrazným rizikem z hlediska udržitelnosti dluhu.

- (27) Program stability z roku 2023 nastiňuje střednědobou fiskální cestu do roku 2026. Podle programu stability z roku 2023 se očekává, že schodek veřejných financí klesne v roce 2025 na 3,0 % HDP a do roku 2026 na 2,5 %. Schodek veřejných financí by proto od roku 2025 neměl překročit 3 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se podle programu stability z roku 2023 měl snížit ze 141,4 % na konci roku 2024 na 140,4 % do konce roku 2026.
- (28) Daňové zatížení práce v Itálii je ve srovnání s ostatními členskými státy i nadále vysoké na všech úrovních příjmů, a to i přes snížení daní z příjmů fyzických osob zavedené v roce 2022. Rozšíření paušálního režimu na osoby samostatně výdělečně činné navíc vyvolává obavy ohledně spravedlnosti a efektivity daňového systému. Složitost rovněž zvýšilo zavedení nového paušálního režimu pro zvýšené výdělky pro rok 2023. V březnu 2023 přijala vláda nový zmocňovací zákon o obecné reformě daňového systému (dále jen „zmocňovací zákon o daňové reformě“). Očekává se, že bude řešit některé dlouhodobé nedostatky, mimo jiné snížením zdanění práce a racionalizací a zefektivněním daňových výdajů a daní z příjmů právnických osob. Při provádění uvedené reformy je zásadní zachovat progresivitu daňového systému, snížit jeho složitost, zvýšit motivaci k práci, posílit dodržování daňových předpisů a zajistit rozpočtovou neutralitu. V tomto ohledu existuje možnost zvýšit příjmy z jiných zdrojů, které méně poškozují růst, jako jsou nemovitosti, DPH a povolení k využívání pobřežního majetku ve vlastnictví státu, aby bylo sníženo daňové zatížení práce rozpočtově neutrálním způsobem. Existuje také prostor pro zlepšení koncepce ekologických daní, které navzdory relativně vysokým příjmům dostatečně nepodporují přechod na čistší technologie, a to i kvůli rozsáhlému využívání dotací škodlivých pro životní prostředí. Kromě toho je důležité řešit dlouhodobý problém, který do zmocňovacího zákona o daňové reformě zahrnut není, a sice značně zastaralé hodnoty uvedené v katastru, které slouží jako základ pro výpočet daně z nemovitosti.

(29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a kritériem 2.2 přílohy V tohoto nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Italský plán pro oživení a odolnost se provádí, avšak s rostoucím rizikem zpoždění. Itálie předložila tři žádosti o platbu, které odpovídají 151 milníkům a cílům plánu a vedly k celkovému vyplacení částky ve výši 42 miliard EUR (částka se týká prvních dvou žádostí o platbu, přičemž třetí žádost se posuzuje). Vzhledem k dočasné povaze nástroje, který je v platnosti do roku 2026, je zásadní, aby se při provádění plánu pro oživení a odolnost a v jednání o jeho změně postupovalo rychle. Je důležité, aby Itálie posílila správní kapacitu, zejména na nižší než celostátní úrovni, pro pokračování v plnění závazků plánu pro oživení a odolnost, přičemž pro hladké a včasné provedení plánu má i nadále klíčový význam účinný a plně funkční rámec správy. I nadále je zásadní včas identifikovat potenciální zpoždění a problémy s prováděním a včas přijmout opatření k jejich řešení. V souladu s čl. 14 odst. 6 nařízení (EU) 2021/241 vyjádřila Itálie dne 31. března 2023 svůj záměr požádat o dodatečnou úvěrovou podporu v rámci nástroje. Jednání o dodatku a kapitole REPowerEU probíhají, ačkoli Itálie zatím žádný oficiální návrh nepředložila. Rychlé začlenění nové kapitoly REPowerEU do plánu pro oživení a odolnost umožní financovat další reformy a investice na podporu strategických cílů Itálie v oblasti energetiky a zelené transformace. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické a účinné zapojování místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

- (30) Většinu programových dokumentů Itálie v rámci politiky soudržnosti schválila Komise v roce 2022 a jeden v roce 2023. Rychlé provádění programů v rámci politiky soudržnosti komplementárně k plánu pro oživení a odolnost a v synergii s ním, včetně kapitoly REPowerEU, má v Itálii zásadní význam pro dosažení zelené a digitální transformace, zvýšení hospodářské a sociální odolnosti a zajištění vyváženého územního rozvoje.
- (31) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývají plán pro oživení a odolnost a programy v rámci politiky soudržnosti, čelí Itálie řadě dalších výzev v souvislosti s energetickou politikou a zelenou transformací, zejména pokud jde o využívání obnovitelných zdrojů energie, přepravu plynu, energetickou účinnost, poskytování a získávání zelených dovedností a udržitelnou mobilitu.
- (32) Kapacita obnovitelných zdrojů energie rostla v uplynulém roce velmi pomalu a podíl fosilních paliv ve skladbě zdrojů energie zůstává značný. S cílem urychlit využívání obnovitelných zdrojů energie přijala Itálie některé změny stávajícího rámce, který upravuje povolovací postupy pro obnovitelné zdroje energie. Je třeba vyvinout další úsilí, aby se zajistila soudržnost mezi správním a legislativním rámcem na vnitrostátní i nižší než celostátní úrovni a jejich význam pro nejmodernější energetické technologie. Všechny související normy by například mohly být konsolidovány do jediného textu (*Testo unico*). Zároveň je třeba aktualizovat pokyny, kterými se orgány na nižší než celostátní úrovni při hodnocení projektů řídí. V neposlední řadě jsou zapotřebí další investice do modernizace vnitrostátní sítě a propojení mezi pevninou, Sicílií a Sardiníí, aby bylo možné využít očekávanou vyšší výrobní kapacitu a pojmout související nárůst výroby obnovitelné energie.

- (33) V plynárenské síti přetrvávají překážky. Itálie jedná s partnery v severní Africe o investicích do zvýšení dovozní kapacity stávajících plynovodů a plynárenských propojovacích soustav. To by pomohlo diverzifikovat dovoz, a tím posílit bezpečnost dodávek. Jsou však zapotřebí další investice k odstranění nedostatků ve stávající vnitrostátní síti, která nemá přepravní kapacitu pro distribuci nového plynu z jihu na sever země. Investice do infrastruktury pro fosilní paliva musí být omezeny na nezbytně nutnou úroveň a musí být navrženy tak, aby obstály i v budoucnu, aby se zabránilo závislosti na technologiích, které nejsou v souladu s cíli v oblasti klimatu nebo zvyšují náklady na transformaci energetiky.
- (34) Spotřeba zemního plynu v Itálii klesla v období od srpna 2022 do března 2023 o 19 % ve srovnání s průměrnou spotřebou plynu za stejné období v posledních pěti letech, což je nad rámec cíle 15% snížení stanoveného v nařízení Rady (EU) 2022/1369¹⁹. Itálie by mohla pokračovat ve snaze o dočasné snížení poptávky po plynu do 31. března 2024 na základě nařízení Rady (EU) 2023/706²⁰. Je třeba zaměřit se na opatření ke zlepšení energetické účinnosti budov. Italský fond budov má v oblasti energetické účinnosti značný potenciál, zejména s ohledem na velký podíl starých a energeticky náročných budov. Stávající opatření v plánu pro oživení a odolnost by mohla být doplněna opatřeními, jako jsou cílené programy pobídek ke zvýšení energetické účinnosti v budovách s nejhorší energetickou náročností, včetně komerčních budov a veřejného bydlení, přičemž je třeba zajistit, aby měly z uvedených opatření prospěch zranitelné domácnosti, a zabránit regresivním účinkům. Uvedená opatření by byla přínosem zejména pro malé a střední podniky a mikropodniky, které pro zlepšení své energetické účinnosti často nemají dostatečné technické a finanční kapacity. Stejná opatření by rovněž pomohla snížit energetickou chudobu, která by mohla být dále řešena jinými opatřeními, například prostřednictvím jednotných kontaktních míst, která poskytují individualizované služby v oblasti úspor energie. Zvýšení energetické účinnosti by rovněž prospělo zvýšení dozoru nad trhem v oblasti ekodesignu a označování energetickými štítky.

¹⁹ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

²⁰ Nařízení Rady (EU) 2023/706 ze dne 30. března 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/1369, pokud jde o prodloužení období snižování poptávky u opatření ke snižování poptávky po plynu a posílení podávání zpráv a sledování jejich provádění (Úř. věst. L 93, 31.3.2023, s. 1).

- (35) Nedostatky v infrastruktuře a dotace škodlivé pro životní prostředí, včetně silniční dopravy, zůstávají značné a odrazují od přechodu k udržitelnějším řešením v oblasti dopravy. Například průměrný počet dobíjecích stanic zůstává pod průměrem Unie. Dotace škodlivé pro životní prostředí zahrnují paušální zdanění služebních vozidel, která jsou k dispozici pro soukromé účely, a vrácení spotřební daně z nafty používané v nákladní dopravě. Klíčem ke konsolidaci trhu s vozidly s nulovými emisemi je pokračující úsilí o zavádění dobíjecích stanic a zrušení těchto dotací.
- (36) Nedostatek pracovních sil a dovedností v odvětvích a povoláních, která jsou klíčová pro zelenou transformaci, včetně výroby, zavádění a udržování technologií s nulovými čistými emisemi, brzdí přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi. Aby se snížil nedostatek dovedností a podpořilo se začlenění a přerozdělení pracovních sil, jsou zásadně důležité vysoce kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které budou reagovat na měnící se potřeby trhu práce, a cílená opatření pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace. Pro zapojení nevyužívané nabídky pracovních sil je zapotřebí, aby tato opatření byla přístupná, zejména pro jednotlivce a v odvětvích a regionech, jichž se zelená transformace dotýká nejvíce. V Itálii jsou nedostatkem pracovních sil postižena povolání s vysokou i nízkou kvalifikací, která jsou klíčová pro zelenou transformaci. Podpora odborné přípravy se zároveň často nedostává pracovníkům, kteří budou s největší pravděpodobností zelenou transformací zasaženi. Zelené investice brzdí také nedostatek dovedností pro zelenou transformaci ve veřejném sektoru, zejména na místní úrovni. Itálie se potýká se značnými regionálními rozdíly, které by se mohly ještě prohloubit, pokud místní trhy práce nebudou schopny využít příležitostí, které zelená transformace nabízí. Posílení dovedností pro zelenou transformaci, včetně udržitelného hospodaření s půdou, by navíc mělo klíčový význam v boji proti dopadům změny klimatu, zejména zhoršujícím se povodním a přetrvávajícím suchům.
- (37) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2023 a její stanovisko²¹ je promítnuto do doporučení č. 1.

²¹ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

- (38) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny, mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost, i) zachovaly udržitelnost dluhu a upustily od široce pojaté podpory agregátní poptávky v roce 2023, lépe zacílily fiskální opatření přijatá ke zmírnění dopadu vysokých cen energií a zvážily vhodné způsoby ukončení podpory, až tlak na ceny energií poklesne; ii) udržely vysokou úroveň veřejných investic a podporovaly soukromé investice s cílem napomoci zelené a digitální transformaci; iii) podporovaly takový vývoj mezd, který zmírní ztrátu kupní síly, a zároveň omezovaly sekundární dopady na inflaci, dále zlepšovaly aktivní politiky na trhu práce a řešily nedostatek kvalifikovaných pracovníků; iv) zlepšily podnikatelské prostředí a zajistily, aby energetická podpora pro podniky byla nákladově efektivní, dočasná, zaměřená na životaschopné podniky a aby zachovala pobídky pro ekologickou transformaci; a v) zachovaly makrofinanční stabilitu, sledovaly rizika a současně pokračovaly v práci na dokončení bankovní unie. K provedení prvního, druhého, třetího a čtvrtého doporučení uvedeného v doporučení týkajícího se eurozóny 2023 přispívají v případě Itálie doporučení č. 1, 2 a 3.
- (39) S ohledem na hloubkový přezkum Komise a její posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2023 a program stability z roku 2023. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do doporučení č. 1. Politiky uvedené v doporučení č. 1 pomáhají řešit slabiny související s vysokým veřejným dluhem a nízkým růstem produktivity. Doporučení č. 2 přispívá k provedení doporučení č. 1. Politiky uvedené v doporučení č. 1 přispívají jak k řešení nerovnováh, tak k provedení doporučení týkajícího se eurozóny 2023 v souladu s 38. bodem odůvodnění,

DOPORUČUJE Itálii v období 2023–2024:

1. Ukončit co nejdříve v letech 2023 a 2024 mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky a použít související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Pokud by si nový nárůst cen energií vyžádal nová nebo pokračující podpůrná opatření, zajistit, aby tato podpůrná opatření byla zaměřena na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně dostupná a zachovávala stimuly k úsporám energií.

Zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 na nejvýše 1,3 %²².

Zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů z nástroje i dalších fondů Unie, především za účelem podpory zelené a digitální transformace.

V období po roce 2024 pokračovat v provádění střednědobé fiskální strategie postupné a udržitelné konsolidace v kombinaci s investicemi a reformami přispívajícími k lepší produktivitě a vyššímu udržitelnému růstu s cílem dosáhnout obezřetné střednědobé fiskální situace.

Dále snížit zdanění práce a zefektivnit daňový systém přijetím a řádným prováděním zmocňovacího zákona o daňové reformě při zachování progresivity daňového systému a zlepšení spravedlnosti, zejména zefektivněním a snížením daňových výdajů, včetně DPH a dotací škodlivých pro životní prostředí, a zjednodušením daňového zákoníku. Sladit hodnoty uvedené v katastru se současnými tržními hodnotami.

²² To podle odhadů odpovídá ročnímu zlepšení strukturálního rozpočtového salda v roce 2024 ve výši alespoň 0,7 % HDP, jak je popsáno ve 24. bodě odůvodnění.

2. Zajistit účinnou správu a posílit správní kapacitu, zejména na nižší než celostátní úrovni, aby bylo možné rychle a soustavně provádět plán pro oživení a odolnost. Urychleně dokončit kapitolu REPowerEU, aby bylo možné co nejdříve zahájit její provádění. Pokračovat v rychlém provádění programů politiky soudržnosti a zajistit jejich úzkou doplňkovost a součinnost s plánem pro oživení a odolnost.
3. Snížit závislost na fosilních palivech. Zjednodušit povolovací postupy s cílem urychlit výrobu dodatečné obnovitelné energie a rozvíjet propojení elektroenergetických soustav, které by ji pojaly. Zvýšit kapacitu pro vnitřní přepravu plynu s cílem diverzifikovat dovoz energie a posílit bezpečnost dodávek. Zvýšit energetickou účinnost v bytovém a podnikovém sektoru, mimo jiné prostřednictvím lépe cílených systémů pobídek zaměřených zejména na nejzranitelnější domácnosti a budovy s nejhorší energetickou náročností. Podporovat udržitelnou mobilitu, mimo jiné zrušením dotací škodlivých pro životní prostředí a zrychlením zavádění dobíjecích stanic. Zintenzivnit politické úsilí zaměřené na poskytování a získávání dovedností a kompetencí potřebných pro zelenou transformaci.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně
